

FYLKESMANNEN I FINNMARK
Beredskapsstab

FINNMÁRKKU FYLKKAMÁNNI
Gearggusvuoda hovdengoddi

Kommunene i Finnmark

Deres ref

Deres dato

Vår ref

Sak 2016/4518

Ark 331.2

Vår dato

26.01.2018

Saksbehandler/direkte telefon: Espen Larsen - 78950306

Konsultasjon om skjønnsmiddelordningen

Det har lenge vært etterspurt dokumentasjon og begrunnelser for skjønnsmiddelfordelingen. Fylkesmannen startet derfor en prosess i 2016 for å utvikle en ny modell. Fra og med 2018 er skjønnsmiddelfordelingen til Finnmarkskommunene lagt om med vekt på åpenhet om prosessen og dokumentasjon av fordelingen. Det er samtidig gjort en vridning fra basisskjønn over til tilbakeholdt skjønn og en større andel av skjønnsmidlene er ment å gå til utvikling i kommunene.

Fylkesmannen ser det som viktig at kommunene anser skjønnsmiddelprosessen som rettferdig og relevant. Nå som det er større åpenhet rundt skjønnsmiddelfordelingen så er det også bedre grunnlag for og et større behov for å høre kommunenes meninger om ordningen og om hvilke kriterier som bør legges til grunn.

Det er naturlig for fylkesmannen å ha en årlig konsultasjon med kommunene om ordningen. Vi har funnet at det er naturlig å legge konsultasjonen i 2018 til Finnmarksdagen, 7.-9. februar, da dette gir god anledning for kommunene til å komme med innspill.

Fylkesmannen ønsker at kommunene sender en skriftlig tilbakemelding på hva de mener om skjønnsmiddelprosessen og til hvordan konsultasjonsordningen bør gjennomføres. Kommunene vil også få anledning til å gi tilbakemelding i møte under Finnmarksdagen. Det oppfordres til at kommunene snakker sammen på forhånd og samordner tilbakemeldingene. På fredag 9. februar er det satt av tid til en oppsummering.

Det vil også være anledning å gi skriftlige innspill til ordningen frem til medio august. I midten av september skal Fylkesmennene gi innstilling til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om fordeling av skjønnsmidlene for 2019. Fylkesrammene for 2019 for Troms og Finnmark gis som en felles pott og de to embetene skal samordne fordelingen.

Beskrivelse av skjønnsmiddelordningen

Bruken av skjønnsmidlene er regulert av retningslinjer fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet som er vedlagt. Retningslinjene spesifiserer 4 anvendelsesområder. Se lista med Fylkesmannens egne presiseringer i parentes.

1. Kommunens utgiftsbehov (Kommunespesifikke forhold)
2. Fylkesmannens reservepott (Krise/Force Majeur)
3. Oppfølging av kommuner i økonomisk ubalanse
4. Prosjektmidler (Prosjektskjønn + Felles satsninger)

Tabellen viser hvordan midlene i 2018 er fordelt. Tallene i parentes viser til de ulike anvendelsene som retningslinjene skisserer.

Skjønnsmidler 2018	mill. kr
Basisskjønn (1)	33,9
Prosjektskjønn (4)	10,0
Felles satsninger (4)	4,0
Kompensasjonsordning ressurskrevende brukere (1)	5,0
Force Majeur/krise(2)/Kommuner i økonomisk ubalanse(3)/Kommunespesifikke forhold(1)	3,0
Sum	55,9

Vi omtaler enkeltelementer i ordningen under. Beskrivelse av skjønnsmiddelordningen finner dere på Fylkesmannens nettsider på denne adressen:

<https://www.fylkesmannen.no/Finnmark/Kommunal-styring/Kommuneokonomi/Skjønnsmidler/>

Basisskjønn

Potten til basisskjønn er betydelig redusert fra 2017 til 2018. Den fordelinga på kommunene som er lagt inn i 2018 er i hovedsak en videreføring av tildelingen i 2017, men med ca 35% reduksjon i nivå.

Det kan bli aktuelt å legge inne en modellfordeling av basisskjønn i fremtiden dersom kommunene ønsker det. Fra 2019 så skal Fylkesmannsembetene for Troms og Finnmark være sammenslått med én felles skjønnsmiddelpott for de to fylkene og da må fordelingsprosessen samkjøres. Det er slik Fylkesmannen ser det lite aktuelt å legge opp til en modellfordeling av basisskjønn for 2019. Men kommunene må gjerne melde inn hva slags kriterier de ønsker å legge til grunn dersom det skal jobbes med en fremtidig modellfordeling.

Prosjektskjønn

Prosjektskjønn er et godt innarbeidet element i skjønnsmiddelfordelingen og det er naturlig å videreføre det i den formen den har i dag. Vi viser til brev av 24.01 om prosjektskjønn for 2018. Kommunene kan komme med synspunkter på hvor mye som skal settes av til prosjektskjønn og hvilke satsningsområder og type prosjekter som skal prioriteres. Se også våre nettsider: <https://www.fylkesmannen.no/Finnmark/Kommunal-styring/Kommunal-fornyning/Prosjektskjønn/>

Felles satsninger

Fra og med 2018 har Fylkesmannen satt av en egen pott til fellessatsninger. I en del sammenhenger kan det være mer utviklingsfremmende å satse på tiltak som omfatter alle kommunene i fylket enn å kun støtte kommuner enkeltvis. Det kan for eksempel tildeles til kommuner som tar på seg ansvar for utviklingstiltak eller andre ansvar på vegne av flere kommuner.

Vi har tenkt at fellessatsninger er noe som må utvikles i samråd mellom kommunene og Fylkesmannen. Vi har satt av 4 millioner til felles satsninger i 2018 og fylkesmannen har lansert noen kandidater til slike fellessatsninger.

- Barnevernsprosjektet der Porsanger kommune er vertskommune og KS drifter prosjektet kan være en slik fellessatsning. Dette prosjektet har til nå vært finansiert over Prosjektskjønn, men kan finansieres som en fellessatsning.
- Et annet tiltak som Fylkesmannen mener er aktuell som fellessatsning er Prosjektnettverket som har vært gjennomført fra 2017 der Sør-Varanger er samarbeids-/vertskommune. (<https://www.fylkesmannen.no/Finnmark/Kommunal-styring/Kommunal-fornyning/Prosjektnettverk/asdfa>)
- Et tredje tiltak som er aktuelt er Kompetansesenter for demens i Alta. Alta kommune har fått prosjektskjønnsmidler til et prosjekt i 2017. Det er foreslått at dette utvides til et prosjekt/senter som omfatter alle kommunene i Fylket. Bakgrunnen er at Alta kommune er langt fremme på området, de er deltager i flere nasjonale prosjekter og det er derfor et stort potensiale for å spre kompetanse og implementere tiltak i alle kommunene i fylket. Kompetansesenteret er fortsatt i en beskrivelsesfase. Dokumentasjon sendes kommunene når det er klart.

Kommunene kan gi tilbakemelding på de forslagene Fylkesmannen har satt frem. Det er også ønskelig at kommunene sender inn andre forslag til felles satsninger til Fylkesmannen.

Kompensasjonsordning ressurskrevende brukere

Fylkesmannen legger opp til en ordning som kompenserer deler av merutgiftene for de kommunene med høyest kostnader pr innbygger. Det legges opp til en todelt ordning:

1. Kommunenes egenandeler innenfor toppfinansieringsordningen for ressurskrevende tjenester. Grunnlaget for beregningene er den årlige fordelingen av tildelinger innenfor toppfinansieringsordningen som Helsedirektoratet sender ut.
2. Kostnader for ressurskrevende bruker som har passert 67 år. Her må kommunene sende inn opplysninger til Fylkesmannen på samme skjema som kommunen sender til Helsedirektoratet for brukere som er over 67 år.

Det vil bli beregnet hvor stor mer-/mindrekostnad hver kommune har i forhold til et referansenivå basert på gjennomsnittet i Finnmark. Så vil en gitt andel av denne merkostnaden kompenseres for de kommunene som har størst belastning. Det er satt av 5 mill. kr. til ordningen for 2018 og referansenivå og kompensasjonsgrad vil tilpasses dette.

Force Majeur/Krise

Fylkesmannen skal holde tilbake 5% av skjønnsmidlene for å kunne ivareta kommuner som får uforutsette økonomiske utfordringer i løpet av året. Kommunene søker i brev til Fylkesmannen. Her vil det være krav til vesentlighet for at søknader skal komme i betraktning.

Kommuner i økonomisk ubalanse/ROBEK-kommuner

Fylkesmannen kan tildele skjønnsmidler til kommuner i økonomisk ubalanse. Skjønnsmidler som gis til kommuner i ROBEK og andre kommuner i økonomisk ubalanse skal alltid knyttes opp til en forpliktende plan for å komme i økonomisk balanse.

Kommunespesifikke forhold

Her kan kommunene søke om kompensasjon for enkelte kostnadsforhold som er spesielle for kommunen og som ikke fanges opp av inntektssystemet eller andre tilskuddsordninger.

Oppsummering

Kommunene bes om å sende inn skriftlige tilbakemeldinger til konsultasjonen innen onsdag 7. februar. Det er også mulig å sende inn skriftlige tilbakemeldinger gjennom året, men midten av august er fristen for forhold som skal tas med i betraktning ved skjønnsmiddelfordelingen for 2019.

Med hilsen

Ronny Schjelderup
fylkesberedskapssjef

Espen Larsen
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Kopi til:
KS Finnmark Boks 253 9711 Lakselv